

РОЗДІЛ 1

ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ю. О. Бережна, Я. М. Нусейр, М. Ю.Троян

*Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка*

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ

Розглянуто історичні передумови та підходи до визначення медичного туризму. Визначено особливості функціонування медичного туризму в Україні, його перспективи розвитку та проблеми.

Ключові слова: *медичний туризм, провідні країни, курорти, санаторії, клієнти.*

The historical prerequisites and approaches to the definition of medical tourism are considered. The peculiarities of the functioning of medical tourism in Ukraine, its development prospects and problems are determined.

Keywords: *medical tourism, leading countries, resorts, sanatoriums, clients.*

Сучасний глобалізований світ стирає кордони для переміщення людей на відпочинок, з метою розвитку бізнесу, науки, а останнім часом все більше і на лікування та оздоровлення. Медичний та оздоровчий туризм стає одним з видів туризму, що пропонують країни серед своїх туристичних послуг та стає дедалі актуальнішим у багатьох відомих і нових напрямках по всьому світу. Тим не менш, сегмент медичного туризму все ще недостатньо чітко визначений, з відмінностями, заснованими на географічних і мовних характеристиках і великому та широкому розмаїтті відповідних культурних традицій. Метою роботи є визначення особливостей функціонування медичного туризму як одного з напрямків.

Медичний туризм започаткували європейці у XVI – XVII століттях, але в сучасному глобалізованому світі він набирає все більшої популярності. 22-га сесія Генеральної асамблеї ЮНВТО, що відбулася в Ченду, Китай (вересень 2017 р.), прийняла в якості рекомендацій наведені нижче визначення оздоровчого туризму, медичного туризму та wellness туризму [1].

Туризм (і подорожі) – це діяльність, яка може сприяти створенню або покращенню добробуту. Оздоровчий туризм охоплює ті

види туризму, основною мотивацією яких є внесок у фізичне, психічне та/або духовне здоров'я за допомогою медичних та оздоровчих заходів, які збільшують здатність людей задовольняти власні потреби та краще функціонувати як особистості у своїй діяльності в середовищі та суспільстві. Оздоровчий туризм – це загальний термін для підтипів: Wellness туризм і медичний туризм [1].

Wellness туризм – це вид туристичної діяльності, спрямований на покращення та збалансування всіх основних сфер людського життя, включаючи фізичну, розумову, емоційну, професійну, інтелектуальну та духовну. Основною мотивацією wellness туриста є участь у профілактичних, проактивних заходах, що покращують спосіб життя, таких як фітнес, здорове харчування, релаксація та оздоровчі процедури. Медичний туризм – це вид туристичної діяльності, який передбачає використання науково обґрунтованого медичного лікування. ресурси та послуги (як інвазивні, так і неінвазивні). Це може включати діагностику, лікування, профілактику та реабілітацію [1].

Чому ж люди їдуть із своєї країни наприклад з України лікуватися до Ізраїлю, Німеччини, Франції, Туреччини чи Індії? Почнемо з того, що ці країни є провідними у виборі українців, є більш розвиненими в сфері медицини, де працівники створюють комфортні умови та шукають особливий підхід до кожного пацієнта. Вони чи не одні з перших отримують сучасне обладнання, розробляють все нові і нові методики лікування та препарати, там вищий рівень заробітної платні, тому стає зрозумілим, чому саме в тому ж самому Ізраїлі більше кваліфікованих працівників аніж в Україні.

Ще в давнину люди, особливо заможні, виїжджали за місця свого постійного проживання заради лікування, покращення фізичного, внутрішнього стану чи просто для профілактики.

До медичного туризму особливо відноситься подорож до іншої країни чи регіону у відпочинковий табір чи санаторій з метою профілактики захворювання або ж лікування (наприклад, для сечокам'яних хвороб досить вагомий внесок зроблять мінеральні води – в Україні досить популярним є Трускавець, Моршин, а в Європі - Карлові Вари (Чехія). Для профілактики легеневих захворювань дієвими будуть курорти чи санаторії в Карпатах (де багато хвойних лісів та свіже гірське повітря), чи популярна соляна шахта у Величці (Польща) чи курорт «Криниця».

XXI сторіччя є розвитком новітніх технологій. Люди стають більш сучасними та проінформованими і можуть дізнатися будь-яку інформацію навіть, не відвідуючи іншу країну чи не буваючи в клініці, санаторії, а просто знаходячись у власному будинку. На даний момент майже всі заклади медичного обслуговування мають власний сайт або ж сторінку в соціальних мережах. І це досить вигідно, бо зазвичай, там є опис діяльності вибраного клієнтом закладу. Найголовнішим є те, що саме завдяки технологіям людина може знайти та почитати відгуки на іншому сайті, бо як правило, клініка, санаторій чи курорт публікують найкращі відгуки аби не псувати власну репутацію та заохочувати більше клієнтів, цим самим піднімаючи себе вище над конкурентами.

Експерти виділяють два основні компоненти якості у медичному туризмі, на які найбільше звертають увагу споживачі, та за якими якостями роблять свій вибір – якість обладнання та послуг. Топові закордонні клініки працюють над покращенням обох показників. Так, багато шпиталів-партнерів Bookimed оновлюють техніку для діагностики та операцій кожні 2-3 роки. При цьому вони купують нові покращені модифікації обладнання [2].

Якість послуг – це ставлення медичного персоналу до пацієнта, кваліфікація лікарів, рівень комфорту палат. Щоб покращити ці показники, клініки обмінюються досвідом та отримують акредитації міжнародних організацій [2].

Фахівці Центру з контролю та профілактики захворювань США виділяють такі ризики, пов'язані з медичним туризмом за кордоном:

Мовний бар'єр є чи не однією з основних перешкод. Пацієнт може не знати мови країни, в якій знаходиться, із-за чого не може вільно спілкуватися з лікарем або іншими медичними працівниками, і в наслідок цього обов'язково виникнуть непорозуміння під час консультацій чи проходження процедур. Задля уникнення неприємних ситуацій досить таки багато клінік наймають перекладача.[2].

Транспортування пацієнта до та після лікування. Людині у тяжкому стані чи з обмеженими можливостями може бути надзвичайно складно перенести тривалий переїзд або переліт на лікування. Крім того, краще втриматись від подорожей одразу після операції аби уникнути ускладнень [2].

Проблеми з повторними консультаціями. Якщо у пацієнта виникають побічні ефекти після повернення додому, йому може бути важко повернутися до клініки, де він проходив лікування. При цьому медичний догляд удома може бути недостатньо якісним.

Митні формальності. Немає єдиних міжнародних правил для медичних туристів, які б існували для кожної людини в будь-якій країні. Кожна країна розробляє власні норми та закони для в'їзду та виїзду іноземних пацієнтів. Через це терміново поїхати на лікування до деяких держав складно. Наприклад, поїздки на лікування до Німеччини потрібно планувати за 2 тижні. Деякі країни, такі як Південна Корея, потребують цілого пакету документів.

Проблеми з вибором клініки та несумлінні посередники. Людині, яка не розуміється на медицині, буває дуже складно правильно вибрати клініку для профілактики чи особливо лікування за кордоном, співставити ціну і якість, бо зазвичай людина краще звернеться до посередників в медичному туризмі і заплатить трішки більше за послуги, аніж буде займатися цим сама.

Висновки. Отже, в результаті дослідження визначено особливості функціонування медичного туризму в Україні, його перспективи розвитку та проблеми. Задля розвитку даного виду туризму в Україні ми пропонуємо проводити розкопки та шукати більш нові витoki мінеральних вод, розвивати лікувальні грязі, тобто вдосконалювати та розширювати спектр української медицини та медичних послуг. Проводити переговори та брати участь у конференціях у більш досвідчених в даній сфері країн (Ізраїлю, Туреччини, Німеччини, Індії, Кореї тощо). Державі – виплачувати більшу заробітню плату медичним працівникам задля утримання справжніх професіоналів всередині країни. Значно удосконалювати умови, робити їх на європейському рівні (капітальні ремонти, сучасне обладнання, проводити курси підвищення кваліфікації для працівників тощо).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. World Tourism Organization and European Travel Commission (2018), Exploring Health Tourism – Executive Summary, UNWTO, Madrid, DOI: <https://doi.org/10.18111/978928442030.8>
2. Стэнка В. Медичний туризм: популярні напрямки. Bookimed : веб-сайт. URL: <https://ua.bookimed.com/article/medicinskij-turizm/#cto> (дата звернення: 12.11.2022).
3. Мальська М.П., Бордун О. Ю. Медичний туризм: теорія та практика : навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 128 с.